

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 2. YAZILI SINAVI-1

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

1. Aşağıda Cengiz Dağcı'nın *Korkunç Yıllar* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Bahçesaray'ın akşam hayatı bana önce böyle sakin ve neşesiz görünmüştü. Ama aslında böyle değildi. Yalnız insanlar değil, hava, gök, sular, evler bile Çürüksu'nun kenarında, hanlarımızın mezarları bulunan bu toprağın geçmişteki saadetini sessizce dinler gibiydiler. Bahçesaray'ı ilk defa görüyordum. Ertesi gün ben de onun sırtına erdim. Bahçesaray, gözlerimin önünde sessiz ve canlı bir panorama gibi kaldı. En kara günlerimde ona bakıp içimin ateşlerini söndürürüm.

Bu parçayı ilahi (hâkim) bakış açısıyla yeniden yazınız. Bu dönüşümü yaparken parçadaki ifadelerde bazı değişiklikler yapabilirsiniz.

(Yazınız; roman türünün özelliklerine, yazım ve noktalama kurallarına, istenilen bakış açısına uygunluk ve verilen parçayı kullanma bakımından değerlendirilecektir.)

Öğrencinin cevabına göre değerlendirilecektir.

2. Aşağıda Peyami Safa'nın *Yalnızız* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Kendimden öğreniyorum. Niçin böyleyim? Böyle olmamak elimde mi? Samim... Samim... Gelmeyecek. Bir daha buluşmak istemez benimle. İstemez mi? Benim nem o? Niçin vardı hayatımda o? Şimdi bir dağ gözümün önüne geliyor. Samim... Şimdi çok iyi hisseder gibi oluyorum. O benim yükselişim...

Bu parçada öne çıkan anlatım tekniğini yazarak bu anlatım tekniğinin, parçanın üslubuna yansımalarından birini yazınız.

Anlatım tekniği: İç monolog

Kahramanın içinde bulunduğu durumu daha somut hâlde görmemizi sağlamıştır.

3. Aşağıda Oğuz Atay'ın *Tutunamayanlar* adlı romanından bir parça verilmiştir.

Sizlere uğramadan edemedim. Şehri çok güzel ve değişmiş buldum. Yeni taşındığınız evi bulmakta güçlük çekmedim. Oğlunuz çok büyümüş. İnşallah büyüyünce sen de Turgut amcan gibi mühendis olursun. Daha beter olsun. Nermin ne yapıyor. İyidir, selam ve sevgileri var. İnşallah bir dahaki sefere onu da getiririm. Sen derslerine çalışıyor musun bakayım? Kaşlarını çattı. Amcalar bazen kaşlarını çatar, onlara güven olmaz. Süheyla'yı hatırlayacaksınız, teyzemin gelini. Nermin'le birlikte geliniz bir dahaki sefere. Geliriz dedik ya uzatmayın. Gitmiş kadar oldum.

Bu parçadaki anlatıcısı ve anlatıcının bakış açısını yazınız.

Anlatıcı

1. Kişi

Bakış Açısı

Kahraman Bakış Açısı

4. Aşağıda Turgut Özakman'ın *Ah Şu Gençler* adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

BABA: Tezcan kızım koş bana bir bardak su getir. Heyecandan boğazım kurudu.

TEZCAN: Aman babaaa...

BABA: Kırk yılda bir şaşırđım da bir bardak su istedim be kızım...

TEZCAN: Uf babaaaa...

ANNE: (Önünde önlük, ellerinde bulaşık eldivenleri) Tezcan, evladım gel de şü bulaşığa yardım et...

TEZCAN: Aman aneeee...

ANNE: Ayol, yemeği yaptım, sofrayı kurdum, kaldırdım... Hiç olmazsa...

BABA: Yahu, babasına bir bardak su getirmeye üşenen, bulaşığa yardım eder mi hiç?

TEZCAN: Aaayyy babaaaaa...

BÜYÜKANNE: (Gözlüklü, bu ara dikiş dikmektedir.) Tezcan, evladım, önlüğünü getir de eteğini dikeyim, sökülmiş, öyle geziyorsun.

TEZCAN: Of ananee, ooof.

BÜYÜKANNE: Hayırdır inşallah, nooldu şimdi?

BABA: Babasına bir bardak su yetiştirmeyen çocuk...

Bu parçada hangi değer üzerinde durulmuştur? Bu değeri kısaca açıklayınız.

Üzerinde durulan değer, saygıdır. Açıklama kısmı öğrencinin cevabına göre değerlendirilecektir.

5. Aşağıda Necip Fazıl Kısakürek'in *Bir Adam Yaratmak* adlı tiyatrosundan bir parça verilmiştir.

NEVZAT (Husrev'e) İnsan durup dururken de tabii saflardan çıkamaz. Böyle olması için tabii olmayan bir sebep lâzımdır.

HUSREV (Öfkeli) Boyuna tabii olmayan insanı tarif edersiniz. Bir de tabii insanı etsenize! Kim bilir meydana nasıl bir tip çıkar? Vahşilerin putları gibi bir şey. İnsan şeklinde bir odun. Hafızası, hayali, teessürü yok. İttiğin zaman gidiyor, bırakınca duruyor. Bu mu tabii adam?

NEVZAT Yooo! O kadar büyük bir iddiamız yok.

HUSREV Sizin o kadar büyük bir iddianız var ki deli sandığınız hiçbir insan nevinde bu kadarı bulunmaz.

NEVZAT Neymiş o iddia?

HUSREV Hükümleriniz! Hassasiyeti biraz taşkın insanlar hakkında kesip biçtiğiniz hükümler! Bütün insanlığın eşsiz bir manzara gibi seyrettiği bir başa, idrak ıstıraplarıyla alev alev yanan bir başa, bir hükmünüzle takabileceğiniz yafta! Bu ne iddia farkında mısınız?

Bu parçada Nevzat ile Husrev arasındaki fikri çatışmayı yazınız.

Tabii insana bakış

6. Bizim edebiyatımızda eleřtirmen, metinle bařa bařa kaldı mı çođunlukla o metnin sınırları içinde bir deđerlendirme yapar. Okur; o űrűnűn, yapıtın ne olduđunu anlar da eleřtirmeni anlayamaz. Őyle yazılar okuyoruz ki eleřtirmenlerin yazdıkları yanında ikinci Yeni'nin kapalı imgeleri gűn gibi açık kalıyor.

Bu parçaya gűre, yazarın eleřtirmenlerde gűrdűđű eksiklik nedir?

Ele alınan metnin sınırlarının dışına çıkılmaması

7. Peyami Safa'nın romancılık bařarisının en gűlű gűstergesi, figűrlerin ve dűřűncelerin karřıtlarını yaratmadaki becerisidir. Zaten roman sanatının esası, yazarın kendi gűrűřlerinin tersini savunan kiřilerle bile űzdeřleřebilmesi, teke tek tartıřmaları, karřılıklı sohbetleri eřit ađırlıklı canlandırabilmesidir. *Yalnızız*'da yazarın sűzcűlűđűnű yapan figűrűn Samim olduđu açıktır. Ama Besim'in de sűz hakkı kazanması ve hemen her konuda karřı dűřűnceyi ya da karřı tutumu dile getirerek tek yanlılıktan kurtarıp bűtűne ulařtırması *Yalnızız*'ı ađdař roman katına yűkselten bir kurgu űzelliđidir.

Bu parçada Peyami Safa'nın romancılıđının vurgulanan yűnűnű yazınız.

Figűrlerin ve dűřűncelerin karřıtlarını yaratma becerisi

8. **Kendinizi en az beř cűmleden oluřan bir paragrafla tanıtınız.**

(Yazınız; otobiyografi tűrűnűn űzelliklerine, cűmle sayısına, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından deđerlendirilecektir.)

Őđrencinin cevabına gűre deđerlendirilecektir.

9. Aşağıdaki soruları verilen yönergelere uygun olarak cevaplayınız.

a) Aşağıdaki parçada yay ayraçlarla gösterilen yerler uygun noktalama işaretleri ile doldurunuz.

Bugünün sanat şartları(,) bizden toplumun dertlerini ele alan şiirler yazmamızı istiyor(,) Biz de genç şairler olarak bu çeşit şiirler yazmaya çalışıyoruz. Ama ödevimizi tam olarak yerine getirebiliyor muyuz(?) Halka, dertlerinin çaresini ararken rehberlik edebiliyor muyuz(?) Ne gezer(!)

b) Aşağıdaki cümlelerde yazımı yanlış olan sözcüklerin altını çizerek doğru yazımlarını belirtilen yere yazınız.

1) Kurulumuzun 7'inci olağan kongresi bu pazar yapılacak.

7'nci

2) Saat 16.30'da başlayacak bu önemli karşılaşma TRT'ten naklen verilecekti.

TRT'den

3) Kişisel düşüncelere dayanarak yazıldığı hâlde bazı denemeler pekçok insana hitap etmektedir.

pek çok

4) Kimi zaman şiirimizi bir solukta yazdığımızı, bir tabloyu bir kaç saatte bitiriverdiğimizi sanırız.

birkaç

5) Böceklerin renkleri farkedip seçebildikleri, çiçeklerdeki parlak ve cazip renklerin böcekleri kendilerine çekerek bitkilerin tozlaşmasını sağladıkları biliniyor.

fark edip

6) Yüzyıllar boyunca, memlekette şiir namına sadece Divan şiirinin hâkim olduğu çağlarda, şiir sadece bir söz sanatı imiş.

divan

7) Durakta indik, Divanyolu caddesinde yürümeye başladık.

Caddesi'nde

8) Şehirin her yerinde olduğu gibi burada da gün boyunca dağıtım yapan yiyecek kamyonları trafiği tıkamıştı.

Şehrin

9) Ağrı dağının eteklerinde karşılaşmıştı ilkbaharı.

Dağ'ının

10) *Aynalar ve Renkler* sanatçının yaşama ayna tuttuğu son romanı.

sanatçının

c) Aşağıdaki parçada basit, türemiş, birleşik yapıli ikişer sözcüğü tabloda belirtilen yerlere yazınız.

Gerçek edebiyattan ne anlıyoruz? Beğeni ölçütleri değişiyor. Bir yazarın dili işleme hüneri, nasıl bir kurmaca oluşturduğu, kendine özgü biçemi, bir yayınevi yönetmeninin anlayışına bırakılıyor. Gerçek edebiyatı kendilerinin ortaya koyduğuna inanan kimi yayınevleri, nice gerçek yazarı görmezden geliyor; böylece olan edebiyatımıza oluyor.

Basit Yapılı Sözcükler

Türemiş Yapılı Sözcükler

Birleşik Yapılı Sözcükler

gerçek

beğeni

nasıl

edebiyat

ölçüt

yayınevi